

Υπόθεση C-279/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

28 Απριλίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach (Πολωνία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

7 Μαρτίου 2023

Ενάγον:

Skarb Państwa - Dyrektor Okręgowego Urzędu Miar w K.

Εναγομένη:

Z. sp.j.

ΑΝΩΝΥΜΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

[παραλειπόμενα]

Δ Ι Α Τ Α Ξ Η

Στις 7 Μαρτίου 2023

το Sąd Rejonowy Katowice - Zachód w Katowicach, II Wydział Cywilny (πρωτοδικείο Κατοβίτσε - Δυτικό Κατοβίτσε, 2ο πολιτικό τμήμα, Πολωνία)
[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

αφού εξέτασε, την 7η Μαρτίου 2023 στο Κατοβίτσε,

[παραλειπόμενα]

την αγωγή του Skarb Państwa (Δημοσίου Ταμείου, Πολωνία), όπως εκπροσωπείται από τον Dyrektor Okręgowy Urzędu miar w K. (διευθυντή της περιφερειακής υπηρεσίας μετρήσεων του K., Πολωνία)

κατά της Z., ομόρρυθμης εταιρίας με έδρα το C.
με αντικείμενο την καταβολή αποζημίωσης

αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας το εθνικό δικαστήριο δύναται να απορρίψει αγωγή για την καταβολή της προβλεπόμενης στην ως άνω διάταξη αποζημίωσης για τα έξοδα εισπράξεως με την αιτιολογία ότι η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν ήταν σημαντική ή ότι το ποσό της απαιτήσεως την οποία αφορούσε η εν λόγω καθυστέρηση ήταν αμελητέο;

2. [παραλειπόμενα] να αναστείλει τη διαδικασία μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί του προδικαστικού ερωτήματος.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

I. Αιτούν δικαστήριο

- 1 [παραλειπόμενα] [θεμελίωση της αρμοδιότητας του αιτούντος δικαστηρίου να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως]
- 2 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο είναι δικαστήριο που έχει την εξουσία να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα σύμφωνα με το άρθρο 267, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

II. Περιεχόμενο των σχετικών διατάξεων του εθνικού δικαίου

- 3 Η οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές (αναδιατύπωση) [παραλειπόμενα] (στο εξής: οδηγία 2011/7/ΕΕ) μεταφέρθηκε στην πολωνική έννομη τάξη με τον ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (νόμο της 8ης Μαρτίου 2013 για την καταπολέμηση των υπερβολικών καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές) [παραλειπόμενα] (στο εξής: νόμος για την καταπολέμηση των υπερβολικών καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές).
- 4 Ο νόμος για την καταπολέμηση των υπερβολικών καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές ορίζει τα εξής:

5 Άρθρο 2

Οι διατάξεις του [παρόντος] νόμου εφαρμόζονται μόνο στις εμπορικές συναλλαγές στις οποίες μέρη είναι:

- 1) οι επιχειρήσεις κατά την έννοια του ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (νόμου της 6ης Μαρτίου 2018 περί δικαίου επιχειρήσεων) [παραλειπόμενα].
- 2) οι φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες του άρθρου 6, παράγραφος 1, του ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (νόμου της 6ης Μαρτίου 2018 περί δικαίου επιχειρήσεων).
- 3) οι φορείς του άρθρου 4, του άρθρου 5, παράγραφος 1, και του άρθρου 6 του ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (νόμου της 11ης Σεπτεμβρίου 2019 περί δημοσίων συμβάσεων) [παραλειπόμενα].
- 4) οι ελεύθεροι επαγγελματίες.
- 5) τα υποκαταστήματα και οι αντιπρόσωποι αλλοδαπών επιχειρήσεων.
- 7) οι επιχειρήσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή της Ελβετικής Συνομοσπονδίας.

6 Άρθρο 4

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, νοούνται ως:

- 1) εμπορική συναλλαγή: η σύμβαση που αφορά την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας, αν τα μέρη που αναφέρονται στο άρθρο 2 συνάπτουν την εν λόγω σύμβαση σε σχέση με την ασκούμενη δραστηριότητα:
 - 1a) χρηματική παροχή: η αμοιβή για την παράδοση αγαθού ή την εκτέλεση υπηρεσίας στο πλαίσιο εμπορικής συναλλαγής.
- 2) δημόσια αρχή: οι φορείς του άρθρου 4 του ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (νόμου της 11ης Σεπτεμβρίου 2019 περί δημοσίων συμβάσεων).

7 Άρθρο 6

1. Αν οι συμβαλλόμενοι σε εμπορική συναλλαγή δεν έχουν ορίσει στη σύμβαση προθεσμία πληρωμής, ο δανειστής δικαιούται, χωρίς όχληση, τους νόμιμους τόκους υπερημερίας στις εμπορικές συναλλαγές, μετά την παρέλευση 30 ημερών από την ημερομηνία της εκ μέρους του εκπλήρωσης της παροχής μέχρι την ημέρα

της καταβολής. Στην περίπτωση του άρθρου 9, παράγραφος 1, η παρέλευση των 30 ημερών υπολογίζεται από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου.

8 Άρθρο 7

1. Στις εμπορικές συναλλαγές, με εξαίρεση τις συναλλαγές στο πλαίσιο των οποίων ο οφειλέτης είναι δημόσιος φορέας, ο δανειστής δικαιούται να λάβει, χωρίς όχληση, τους νόμιμους τόκους υπερημερίας στις εμπορικές συναλλαγές, εκτός αν οι συμβαλλόμενοι έχουν συμφωνήσει υψηλότερους τόκους, για την περίοδο από την ημέρα κατά την οποία η παροχή σε χρήμα κατέστη απαιτητή μέχρι την ημέρα της καταβολής, εφόσον πληρούνται σωρευτικώς οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) ο δανειστής εκτέλεσε την παροχή του·
- 2) ο δανειστής δεν έλαβε την πληρωμή εντός της οριζόμενης στη σύμβαση προθεσμίας.

9 Άρθρο 8

1. Στις εμπορικές συναλλαγές στο πλαίσιο των οποίων ο οφειλέτης είναι δημόσιος φορέας, ο δανειστής δικαιούται να λάβει, χωρίς όχληση, τους νόμιμους τόκους υπερημερίας για καθυστέρηση στις εμπορικές συναλλαγές για την περίοδο από την ημέρα κατά την οποία η παροχή σε χρήμα κατέστη απαιτητή μέχρι την ημέρα της καταβολής, εφόσον πληρούνται σωρευτικώς οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) ο δανειστής εκτέλεσε την παροχή του·
- 2) ο δανειστής δεν έλαβε την πληρωμή εντός της οριζόμενης στη σύμβαση προθεσμίας.

10 Άρθρο 10

1. Από την ημέρα που αποκτά το δικαίωμα είσπραξης τόκων κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, ή το άρθρο 8, παράγραφος 1, ο δανειστής δικαιούται, χωρίς όχληση, να λάβει από τον οφειλέτη ως αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης το ισόποσο των:

- 1) 40 ευρώ, εφόσον η αξία της χρηματικής παροχής δεν υπερβαίνει τα 5 000 πολωνικά ζλότι·
- 2) 70 ευρώ, εφόσον η αξία της χρηματικής παροχής υπερβαίνει τα 5 000 πολωνικά ζλότι, αλλά είναι κατώτερη των 50 000 πολωνικών ζλότι·
- 3) 100 ευρώ, εφόσον η αξία της χρηματικής παροχής είναι ίση ή μεγαλύτερη των 50 000 πολωνικών ζλότι.

1a. Η αξία του ποσού της αποζημίωσης της παραγράφου 1 καθορίζεται με βάση τη μέση ισοτιμία του ευρώ που ανακοινώνεται από την Πολωνική Κεντρική

Τράπεζα την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που προηγείται εκείνου κατά τον οποίο η χρηματική παροχή κατέστη απαιτητή.

2. Πέραν του ποσού της παραγράφου 1, ο δανειστής έχει δικαίωμα να του αποδοθούν τα εύλογα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε για την είσπραξη των απαιτήσεων.

11 O ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (νόμος της 23ης Απριλίου 1964, Αστικός Κώδικας) ορίζει τα εξής:

12 Άρθρο 5

Απαγορεύεται η άσκηση του δικαιώματος αν αντιβαίνει στον κοινωνικοοικονομικό σκοπό του δικαιώματος ή στις αρχές της κοινωνικής συμβίωσης. Τέτοια πράξη ή παράλειψη του δικαιούχου δεν θεωρείται άσκηση του δικαιώματος και δεν απολαύει προστασίας.

III. Το ιστορικό της διαφοράς

13 Οι διάδικοι της κύριας δίκης είναι οι εξής:

14 Ενάγον: Skarb Państwa (Δημόσιο Ταμείο), εκπροσωπούμενο από τον Dyrektor Okręgowy Urzędu miar w K. (διευθυντή της περιφερειακής υπηρεσίας μετρήσεων του K.). Το ενάγον είναι φορέας του άρθρου 2, σημείο 3, του νόμου για την καταπολέμηση των υπερβολικών καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι ενάγον στην υπό κρίση υπόθεση είναι το «Skarb Państwa» (Δημόσιο Ταμείο), το οποίο εκπροσωπείται από τον «Dyrektor Okręgowy Urzędu miar w K.» (διευθυντή της περιφερειακής υπηρεσίας μετρήσεων του K.). [παραλειπόμενα] [ζήτημα της νομικής προσωπικότητας και της ικανότητας διαδίκου του ενάγοντος]

15 Η Okręgowy Urząd Miar w K. (περιφερειακή υπηρεσία μετρήσεων του K.) παρέχει, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της, υπηρεσίες ρύθμισης οργάνων μέτρησης.

16 Εναγομένη: Z., ομόρρυθμη εταιρία με έδρα το C. Η εναγομένη είναι ομόρρυθμη εταιρία καθώς και επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 1, του νόμου για την καταπολέμηση των υπερβολικών καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές. Στο πλαίσιο της οικονομικής της δραστηριότητας, χρησιμοποιεί τακτικά τις υπηρεσίες που παρέχει το ενάγον.

17 Το ενάγον ζητεί να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει το ισόποσο των 80 ευρώ σε πολωνικά ζλότι, πλέον των τόκων που προβλέπει το πολωνικό δίκαιο. Αναφέρει ότι το ποσό της προβαλλόμενης απαίτησης αντιστοιχεί σε δύο αποζημιώσεις για τα έξοδα είσπραξης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, του νόμου για την καταπολέμηση των υπερβολικών καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές, ανερχόμενες σε 40 ευρώ έκαστη.

Βάση της αγωγής αποτελεί το γεγονός ότι η εναγομένη κατέστη δις υπερήμερη όσον αφορά την καταβολή προς το ενάγον της αμοιβής για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες. Προβάλλεται ότι η εναγομένη καθυστέρησε την καταβολή ποσού ύψους 246 πολωνικών ζλότι (ήτοι περίπου 55 ευρώ) κατά 20 ημέρες και την καταβολή ποσού ύψους 369 πολωνικών ζλότι (ήτοι περίπου 80 ευρώ) κατά 5 ημέρες.

- 18 Η εναγομένη ζήτησε την απόρριψη της αγωγής, προβάλλοντας ότι η εκ μέρους της καθυστέρηση πληρωμής δεν ήταν σημαντική και ότι το ποσό της απαίτησης την οποία αφορούσε η εν λόγω καθυστέρηση ήταν αμελητέο. Ισχυρίστηκε ότι είχε, στο παρελθόν, καθυστερήσει την καταβολή της αμοιβής για τις υπηρεσίες που παρέσχε το ενάγον τουλάχιστον 39 φορές [παραλειπόμενα] [ζήτημα της οργανωτικής διάρθρωσης του ενάγοντος]. Κατόπιν των καθυστερήσεων αυτών, το ενάγον ενήγαγε επανειλημμένως την εναγομένη για την καταβολή αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης, τα δε αρμόδια δικαστήρια απέρριψαν τις οικείες αγωγές είτε με το σκεπτικό ότι η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν ήταν σημαντική είτε με το σκεπτικό ότι το ποσό της απαίτησης την οποία αφορούσε η εν λόγω καθυστέρηση ήταν αμελητέο.
- 19 Μολονότι σημειώθηκε καθυστέρηση πληρωμής τουλάχιστον 39 φορές, οι προσπάθειες του ενάγοντος να λάβει αποζημίωση από την εναγομένη για τα έξοδα είσπραξης ουδέποτε τελεσφόρησαν.

IV. Σχέση μεταξύ των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης και της εφαρμοστέας στη διαφορά της κύριας δίκης εθνικής νομοθεσίας

- 20 Η οδηγία 2011/7/ΕΕ ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι ο πιστωτής δικαιούται να λάβει από τον οφειλέτη αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης ύψους τουλάχιστον 40 ευρώ (στο εξής: αποζημίωση για έξοδα είσπραξης), εφόσον καθίσταται απαιτητός τόκος υπερημερίας σε συναλλαγές:
- α) στις οποίες τόσο ο πιστωτής όσο και ο οφειλέτης είναι επιχειρήσεις·
 - β) στις οποίες ο πιστωτής είναι επιχείρηση και ο οφειλέτης είναι δημόσια αρχή.
- 21 Από την πλευρά του, το πολωνικό δίκαιο προβλέπει ότι ο δανειστής δικαιούται αποζημίωση από τον οφειλέτη για τα έξοδα είσπραξης, ύψους μεταξύ 40 και 100 ευρώ, εφόσον καθίσταται απαιτητός τόκος υπερημερίας σε συναλλαγές:
- α) στις οποίες τόσο ο πιστωτής όσο και ο οφειλέτης είναι επιχειρήσεις·
 - β) στις οποίες ο πιστωτής είναι επιχείρηση και ο οφειλέτης είναι δημόσια αρχή·
 - γ) στις οποίες ο πιστωτής είναι δημόσια αρχή και ο οφειλέτης είναι επιχείρηση.

- 22 Ως εκ τούτου, το πολωνικό δίκαιο επεκτείνει το δικαίωμα αποζημίωσης και στην περίπτωση που περιγράφεται ανωτέρω υπό γ'. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης αντιστοιχούν ακριβώς στην περίπτωση του εν λόγω στοιχείου γ'. Ωστόσο, τούτο δεν σημαίνει ότι η οδηγία 2011/7/ΕΕ δεν έχει εφαρμογή ούτε ότι η υπόθεση δεν αφορά το δίκαιο της Ένωσης. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι πρόθεση του Πολωνού νομοθέτη ήταν να λαμβάνεται αποζημίωση ακριβώς υπό τους ίδιους όρους, ανεξαρτήτως του αν συντρέχει η περίπτωση α', β' ή γ'. Επομένως, προκειμένου να εκτιμηθεί αν το αιτούν δικαστήριο δύναται, στην περίπτωση γ', να απορρίψει αγωγή αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης με την αιτιολογία ότι η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι σημαντική ή ότι το ποσό της απαίτησης την οποία αφορά η εν λόγω καθυστέρηση είναι αμελητέο, είναι αναγκαίο να καθοριστεί αν το αιτούν δικαστήριο δύναται να απορρίψει αντίστοιχη αγωγή στις περιπτώσεις α' και β'. Τούτο προϋποθέτει την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, δεδομένου ότι οι περιπτώσεις α' και β' προβλέπονται ρητώς από την οδηγία 2011/7/ΕΕ.
- 23 Πρέπει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει επανειλημμένα ότι είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί αιτήσεων προδικαστικών αποφάσεων σχετικά με διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης δεν εμπίπτουν στο άμεσο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, αλλά στις οποίες οι σχετικές διατάξεις του δικαίου αυτού εφαρμόζονται δυνάμει του εθνικού δικαίου το οποίο, ως προς τις προβλεπόμενες για αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις λύσεις, συμμορφούται προς τις λύσεις που έχουν γίνει δεκτές στο δίκαιο της Ένωσης. Πράγματι, σε αυτές περιπτώσεις, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, υφίσταται οπωσδήποτε συμφέρον της Ένωσης για ομοιόμορφη ερμηνεία των διατάξεων ή των εννοιών που συμπίπτουν με διατάξεις ή έννοιες του δικαίου της Ένωσης, ανεξάρτητα από τις συνθήκες υπό τις οποίες εφαρμόζονται, ώστε να αποφεύγονται ερμηνευτικές αποκλίσεις στο μέλλον [βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις: Allianz Hungaria Biztosltó κ.λπ. (C-32/11, EU:C:2013:160, σκέψη 20), FNV Kunsten Informatie en Media (C-413/13, EU:C:2014:2411, σκέψη 18), Maxima Latvija (C-345/14, EU:C:2015:784, σκέψη 12)].

V. Οι λόγοι για τους οποίους το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- 24 Τα πολωνικά δικαστήρια απορρίπτουν παγίως αγωγές αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης με την αιτιολογία ότι η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι σημαντική ή ότι το ποσό της απαίτησης την οποία αφορά η εν λόγω καθυστέρηση είναι αμελητέο. Η απόρριψη της αγωγής βασίζεται κάθε φορά στο άρθρο 5 του αστικού κώδικα, το περιεχόμενο του οποίου παρατίθεται ανωτέρω. Πράγματι, τα πολωνικά δικαστήρια έχουν κρίνει ότι η απαίτηση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης σε τέτοιες περιπτώσεις είναι «αντίθετη προς τις αρχές της κοινωνικής συμβίωσης» (πρόκειται για πολωνικό νομικό όρο που προσομοιάζει εννοιολογικά στους ακόλουθους όρους: «ανήθικη», «επιλήψιμη», «αντίθετη προς τα χρηστά ήθη»).

- 25 Οι απαρχές της ως άνω νομολογιακής πρακτικής εντοπίζονται σε μία φράση που περιλαμβάνεται στο σκεπτικό της αποφάσεως του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Πολωνία) της 11ης Δεκεμβρίου 2015. [παραλειπούμενα] Με την εν λόγω απόφαση, το Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο) έκρινε ότι τα δικαστήρια θα πρέπει να εξετάζουν κατά περίπτωση αν, κατά την εκ μέρους του προβολή αξίωσης αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης, ο πιστωτής ενεργεί κατά τρόπο που αντιβαίνει στις αρχές της κοινωνικής συμβίωσης.
- 26 Μολονότι η σχετική νομολογιακή πρακτική δεν χαρακτηρίζεται από απόλυτη ομοιομορφία, από την εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου ανάλυση της νομολογίας προκύπτει ότι τα πολωνικά δικαστήρια δέχονται γενικώς ότι το ποσό της απαίτησης την οποία αφορά η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι σημαντικό όταν δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 100 έως 300 ευρώ σε πολωνικά ζλότι. Ταυτόχρονα, τα πολωνικά δικαστήρια δέχονται ότι η καθυστέρηση πληρωμής της οφειλής πρέπει να θεωρείται αμελητέα εάν δεν υπερβαίνει τις 2 έως 6 εβδομάδες. Συναφώς, δεν είναι αναγκαίο να πληρούνται σωρευτικώς οι δύο προϋποθέσεις της «αντίθεσης προς τις αρχές της κοινωνικής συμβίωσης». Ακόμη και αν το ποσό της απαίτησης την οποία ο οφειλέτης καθυστέρησε να πληρώσει ήταν μεγάλο, τα πολωνικά δικαστήρια απορρίπτουν κατά κανόνα αγωγές για την καταβολή αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης εφόσον η καθυστέρηση ήταν αμελητέα. Ομοίως, όταν πρόκειται για σημαντική καθυστέρηση αλλά αμελητέο ποσό, τα πολωνικά δικαστήρια επίσης συνηθίζουν να απορρίπτουν αντίστοιχες αγωγές.
- 27 Τη νομολογιακή πρακτική των πολωνικών δικαστηρίων στην οποία αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο καταδεικνύει το ιστορικό των διαφορών μεταξύ των διαδίκων εν προκειμένω, ήτοι του ενάγοντος και της εναγομένης κατά τα προεκτεθέντα. Μολονότι η εναγομένη καθυστέρησε τουλάχιστον 39 φορές την πληρωμή αμοιβής προς το ενάγον, εντούτοις τα πολωνικά δικαστήρια ουδέποτε την καταδίκασαν στην καταβολή αποζημίωσης προς το ενάγον για έξοδα είσπραξης.
- 28 Επιληφθέν της υπόθεσης, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η εθνική ρύθμιση που επιτρέπει την απόρριψη της αγωγής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης για τους προαναφερθέντες λόγους συνάδει με την οδηγία 2011/7/ΕΕ.
- 29 Οι αμφιβολίες του αιτούντος δικαστηρίου βασίζονται στους ακόλουθους έξι λόγους:
- 30 Πρώτον, η οδηγία 2011/7/ΕΕ δεν προβλέπει καμία εξαίρεση από την αρχή ότι ο πιστωτής πρέπει να λαμβάνει αποζημίωση για έξοδα είσπραξης σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής εκ μέρους του οφειλέτη. Τέτοιες εξαιρέσεις προβλέπονται μόνο από το εθνικό δίκαιο. Ταυτόχρονα, οι θεμελιώδεις αξίες οι οποίες προστατεύονται με τις εν λόγω εξαιρέσεις δεν είναι ασυμβίβαστες με την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης. Αντιθέτως, ο κύριος λόγος θέσπισης των εξαιρέσεων αυτών είναι η συνήθης στην Πολωνία (και ασφαλώς και σε ορισμένα άλλα κράτη μέλη) πρακτική καθυστέρησης πληρωμών

ήσσοнос σημασίας, ιδίως στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών. Ως εκ τούτου, τα πολωνικά δικαστήρια έχουν κρίνει ότι πιστωτής ο οποίος ζητεί αποζημίωση για έξοδα είσπραξης μη λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα πρακτική αποδοχής των ήσσοнос σημασίας καθυστερήσεων, έχει ενεργήσει κατά τρόπο αντίθετο προς τις αρχές της κοινωνικής συμβίωσης. Ωστόσο, η προστασία της εθνικού χαρακτήρα αποδοχής των ήσσοнос σημασίας καθυστερήσεων δεν αποτελεί σημαντική αξία που θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη θέσπιση, στο εθνικό δίκαιο, εξαιρέσης από τον σαφή, ακριβή και ανεπιφύλακτο κανόνα της οδηγίας 2011/7/ΕΕ.

- 31 Δεύτερον, οι προβλεπόμενες στο πολωνικό δίκαιο εξαιρέσεις από την αρχή ότι ο πιστωτής δικαιούται αποζημίωση για έξοδα είσπραξης είναι αντίθετες προς τον σκοπό της οδηγίας 2011/7/ΕΕ, όπως αυτός εκφράζεται στην αιτιολογική της σκέψη 12. Κατά την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, «για να αναστραφεί η τάση αυτή και για να αποθαρρύνονται οι καθυστερήσεις, απαιτείται αποφασιστική μεταστροφή προς την υιοθέτηση νοοτροπίας έγκαιρης πραγματοποίησης των πληρωμών, τέτοια που, μεταξύ άλλων, να θεωρείται πάντα ο αποκλεισμός του δικαιώματος χρέωσης τόκου κατάφωρα καταχρηστική συμβατική ρήτρα ή πρακτική. Η μεταστροφή αυτή θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τον καθορισμό ειδικών ρυθμίσεων σχετικά με τις προθεσμίες πληρωμής και την αποζημίωση των πιστωτών για τις δαπάνες που υφίστανται, επίσης δε θα πρέπει στο πλαίσιο αυτό ο αποκλεισμός του δικαιώματος αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης να θεωρείται καταφανώς καταχρηστικός». Οι εξαιρέσεις που προβλέπει το πολωνικό δίκαιο, καθώς και οι σκοποί που υπαγόρευαν την θέσπισή τους, αντιβαίνουν στον σκοπό των οδηγιών, που συνίσταται στην καλλιέργεια «νοοτροπίας έγκαιρης πραγματοποίησης των πληρωμών». Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης δεν έχουν ως αποτέλεσμα την καλλιέργεια «νοοτροπίας έγκαιρης πραγματοποίησης των πληρωμών», αλλά την παγίωση μιας νοοτροπίας αποδοχής των καθυστερήσεων πληρωμών. Επομένως, οι εξαιρέσεις αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση της πρακτικής αποτελεσματικότητας (effet utile) του δικαίου της Ένωσης και, ως εκ τούτου, αντιβαίνουν σε αυτό.
- 32 Τρίτον, οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης καθιστούν γράμμα κενό περιεχομένου την αρχή που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 2011/7/ΕΕ, ήτοι ότι «θα πρέπει [...] ο αποκλεισμός του δικαιώματος αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης να θεωρείται καταφανώς καταχρηστικός». Στην Πολωνία, οι επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στις συμβάσεις τους ρήτρες περί αποκλεισμού του δικαιώματος αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης όταν η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι σημαντική ή όταν το ποσό της απαίτησης την οποία αφορά η εν λόγω καθυστέρηση είναι αμελητέο, δεδομένου ότι ο αποκλεισμός του δικαιώματος στην εν λόγω αποζημίωση έχει καθιερωθεί από τη νομολογία των πολωνικών δικαστηρίων.
- 33 Τέταρτον, κατά το αιτούν δικαστήριο, η υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης έχει μεγαλύτερη σημασία ακριβώς στις περιπτώσεις στις οποίες

η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι σημαντική ή το ποσό της απαίτησης την οποία αφορά η εν λόγω καθυστέρηση είναι αμελητέο. Στη νομολογία των πολωνικών δικαστηρίων έχει διατυπωθεί ενίοτε η σκέψη ότι, όταν η οφειλή είναι αμελητέα, παραδείγματος χάριν ανέρχεται σε 100 έως 300 ευρώ, το να υποχρεωθεί ο οφειλέτης να καταβάλει το ισόποσο των 40 ευρώ λόγω καθυστέρησης πληρωμής συνιστά υπέρμετρη κύρωση. Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο Ευρωπαϊός νομοθέτης προέβλεψε υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης πρωτίστως λαμβανομένων υπόψη τέτοιων περιπτώσεων. Στις περιπτώσεις στις οποίες η καθυστέρηση του οφειλέτη είναι σημαντική ή το οφειλόμενο ποσό είναι μεγάλο, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει υψηλούς τόκους, οι οποίοι συχνά ανέρχονται σε χιλιάδες ή ακόμη και εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ. Στις περιπτώσεις αυτές, η υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης ύψους 40 ευρώ δεν είναι σε καμία περίπτωση ικανή να κινητοποιήσει τον οφειλέτη. Δεν ισχύει το ίδιο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκ μέρους του οφειλέτη καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι σημαντική ή όταν το ποσό της απαίτησης την οποία αφορά η εν λόγω καθυστέρηση είναι αμελητέο.

- 34 Πέμπτον, σκοπός της οδηγίας 2011/7/ΕΕ είναι η καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά (αιτιολογική σκέψη 36 της οδηγίας 2011/7/ΕΕ). Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, ο Ευρωπαϊός νομοθέτης θέσπισε ενιαίους κανόνες για την εκ μέρους των πιστωτών θεμελίωση του δικαιώματος αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης. Ωστόσο, οι κανόνες σχετικά με τη θεμελίωση του δικαιώματος αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης δεν θα είναι ενιαίοι και, ως εκ τούτου, σύμφωνοι με την πρόθεση των συντακτών της οδηγίας, αν κάθε κράτος μέλος εισάγει εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης, μη απορρέουσες από την ως άνω οδηγία.
- 35 Έκτον, όσον αφορά το ζήτημα αν εθνική ρύθμιση επιτρέπεται την απόρριψη της αγωγής αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης για τους λόγους που εκτίθενται στο προδικαστικό ερώτημα συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, ουδεμία επιρροή ασκεί η αρχή της δικονομικής αυτονομίας. Το άρθρο 5 του αστικού κώδικα, στο οποίο στηρίζεται η απόρριψη μιας τέτοιας αγωγής, είναι κανόνας ουσιαστικού και όχι δικονομικού δικαίου. Τα δικαστήρια που απορρίπτουν την αγωγή αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης δεν το πράττουν για τυπικούς λόγους, αλλά διότι εκτιμούν ότι η αγωγή στερείται ουσιαστικής βάσης, ήτοι διότι ο ενάγων δεν έχει την αξίωση την οποία προβάλλει.

VI. Οι απόψεις των διαδίκων επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 36 [παραλειπόμενα] [δικονομικά ζητήματα]

VII. Αναστολή της διαδικασίας

- 37 [παραλειπόμενα] [δικονομικά ζητήματα]